

**GBEE WUKOBUN YĒRU SOSIBU YASANSI YÈ BA RA KA TEM
DENDI MÙKU KA SAARA TAMBA (GDT) KPA BU KA GURA
SÇIRABUN SÇM KOBU GIA.**

FOTO BA KA SÇCSIIRUN KPUNA.

GBEE WUKOBUN YĒRU SOSIBU YASANSI YÈ BA RA KA TEM DENDI MÙKU KA SAARA TAMBA (GDT) KPA BU KA GURA SØIRABUN SØM KOBU GIA.

FOTO BA KA SØCSIIRU KPUNA.

POROSØL KA KASO YÈ YA POROJE YE BOLLU GABE

Porosøl ya sãawa sômaan kpunaa yè ya ra tem nenum bun gari ko ka mè dñanu, nu ko n ka wãa baadomma. Gbee wukubu, yaa sabubu ka sôrökôrun sina yasakpøra ta sômaa ye m. Sàa Bene ka Yaama tem nœsinaan diya sômaa ye ya yara nwa bù ka gðoru tabu ko. Yè porosøl ya naa gire yera bù swëe kasu yì ba koo ka tem nene kpa bù mè seeya sere ñ ka te.

Bè porosøl ya koo nôma kë be wee : Suun tem kãarun tem kãa bônu nôba nnen gbee wukobu ; kurôbu ka durôbu (Abome, Bôyikô, Disa, Sogbosdom e, Agbâyisu, sãyanado, kôfè, Sakpota ka Wêhi), Kolinun Tem kãaru sôo, tem kãa bônu yiru gibu (Bante ka Safalu) ; Bôrugun tem kãaru sôo tem kãa bônu ita sôora (Sinande, Gbemgbereke, ka

Kalale) ka sere Yariborin tem kãa bônu nnegibu (Kandi, Seegbana, Gôogounou ka Banikpaara).

Yigbe tè ba sokumø ka Gingirinsim » TMG Research « ta sômaan kpunaa gaa yara wusu yiru sôo yè ya ko n da tem nenum bun yasan-siba tusie, mè tem mu koo ka te. Wuu siya Kabanu ka Sinawôguru. Sômaa ye ya Porosøl somimøwa ma yen dam mu wãa gari tem pusibu sôo ka be gbee wukobu, tiitiine sôo. Yênu bwese bweseka ka bwisi yì ba wa tømbun bwãa dobun sômaan swaa sôo Bene temø, yen tii, ba ka yè sômaa mò.

GØRADON GARI KŒRU

Ba noman fotoban kpakoro teni kuawa bù ka gbee wukobu gari kë kpa bù bë yëru sosiya tem nенубу ka yam kёsibun swaa сœ. Gari wii d amginu нœбуwa tire tè ta mœ nì сœ ba koo faagi ko нон da-biru më ba ñ ka томбу sinasiamœ sere ñ ka banda. Ba gari wii ni

kuawa ka gari biakiabu më томбу ba koo ka бвисику. Мена ba màа fotoban biruœ gari bikiabu doke nwa bù ka нœ yè ba gerumœ foto be сœ.

GØRADON TIRERUN KPUNA

Theme 1 : Wäara гœsiamœ	Pages 1–4
Theme 2 : Tem yasansi	Pages 5–9
Theme 3 : Taaki sosibu	Pages 10–17
Theme 4 : Gurан nim dennibu	Pages 18–23
Theme 5 : Su kookoosu кœsi	Pages 24

GARIN TORE

Mero bissibu, nen maabu, nen wɔnɔbu ka nen sesubu, nen yaayiba ka nen baababa.

Baa mè besen bukuraru ta ka ne, baa besen nɔma yà n ka biru tura gisɔ, nɔni sɔɔ tè sa mɔ ka dabiru, tera besen tem saarabu. Tem saara bin kòkòrò gbiika yera besen tem taaki kaarabu, besen gbaanun yèesusun kaarabu ka sere daakari seebu dīanun swaa sɔɔ.

Ma sa ñ gāanu kue, besen wāaru ka besen nɔwia gisɔ, ya koo sans ko, ka yè besen bibu ba koo wa sia. Besen tiin kīru ka besen bibun sɔ, be bè n ñ weene bù besen toranu ka besen binen nim sum nɔ, n weene su kookosu kɔsi kpa su sariaba yi, bè ba koo de su besen tem dendì sere ñ ka te.

Swee yi wāa ma yi dati, adama yin swību bu sāawa tia tiaka. Ñ n men na, baawere ù kookari ko ù ka yì swī.

Faagi yeni sɔɔ, na ko bee swee yi tusia doodooka. Beera i ko ka yì sɔmburu ko besen alaafian sɔ ka besen bibun sian sɔ.

Fotoban kpakoro tè na neni mini, yè na ko ka sɔmburu ko tē, yigbe tè ba sokumɔ TMG Research, tera ta tè kua ka Porosɔl sannu ka sere Yaama tem sina bandun nɔm kēru.

Ba fotoban kpakoro te kuawa tem Sesiabun goradoban sɔ bù ka kpī bù gbee wukobu gari kē bè ba ñ Porosɔl nɔm kēru wa, kpa bù bè yēru sosiya tem nenumun swaa sɔɔ.

Wāara gəsiamō

Tem yasansi

Taaki sosibu

Guran nim dennibu

Su kookosu kəsi

GARI WII GBIIKIRU : AMONA BESEN SOMAA KA SWEE YÌ SA SWÍI GISI YI BESEN YAM WÃA YERU GOMISOMAA KA BESEN YARUMANI YÈ SA KO KA DI?

Bwisi kẽ tirerun foto gbiika :
Besen kookoosu ka swee yì sa swíin
kòkòrò, besen daakari kpindu dĩanun bera,
ka besen wãaru sœ.

Bikia gbiikibu: Mba i waamœ foto yeni sœ ?

Wisi gbiikibu : Yè sa waamœ ye wee :

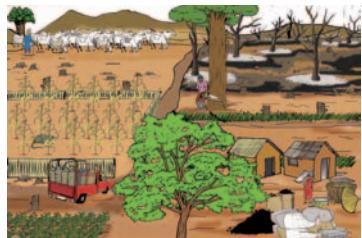
1. Tœn kurœbu yiru ba gberenu buamœ gbaaru sœ.
2. Ba yenusu kpe ka kpaanœba.
3. Tœn kuro u gberenu dokemœ sàsàru sœ. U gberenu guramœ nì nu terie temœma u nì yorumœ sàsà te sœ tè ta yibaa sere nœwœ.
4. Sabenu nu debaa, nu daamœ, nu wuramamœ.
5. Ba dãa duura ba ka gbere gbaaru ka yenu sikirena.

Bikiabu 2se : Bwisi yirà i nenua sàa foto yen di

Wisibu 2se : Tœnu u koo kpí u n daakari kpindu mœ yam wãa yeru sœ.
U koo kpí ù win dĩanu wa u kun yam wãa yeru sanka ka dãa yè ya ra wii
tem gem kẽ, nù wii woo guni ka yam sùsuru gane, kpa nù yam yírem
nene win gbaanu sœ.

Foto gbiika

*Bwisi kẽ tirerun foto 2se :
Besen kookoosu ka swee yì sa swīin
kòkòrò, besen daakari kpindu dīanun bera
ka besen yam wāa yerun bera*

Bikia gbiikibu : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisi gbiikibu : Yè sa waamɔ ye wee :

1. Tonu ka kete dabiru ba wāa tem sāara sɔɔ, mì yakasu ka dānu sari.
2. Dāa nì ba sɔni kua.
3. Tēnu u dāru buramɔ ka sii, ma dāa yè ba bɔɔra ya yii temɔ.
4. Gbere gbaaru ta gea yina ; gunɔn guu bakaru ta gbaa te wɔri.
5. Keké ya dɔɔ gēsē saakiba sɔɔwaa, ma dɔɔ gēsē saaki gabu ba subaa temɔ.
6. Tēn kurɔ u wāa gberu sàsàrun bɔkuɔ ta gberenu yibaa sere ten bɔnu.
7. Ba yenusu kpe ka kpaano, ma dii teeru ta kpeyare.

Bikiabu 2se: Sà n foto gbiika ka foto 2se sweena, mba n sāa dāa goberun kòkòrò besen dīa mɔrun daakari kpindu ka besen yam wāa yerun beran ?

Bwisi kẽ damgiru :

Dāa goberu kam kam ka dɔɔ menaa ya ra besen gbaanun yèesusu kawewa kpa sa n kun dīanun daakari kpindu mɔ (bù foto 1 ka foto 2n sàsànu sweena). Ya ra maa sanam kɔsi kam kam (woo guni yù dinu kpεεya, yam sūsu bakaru tū du).

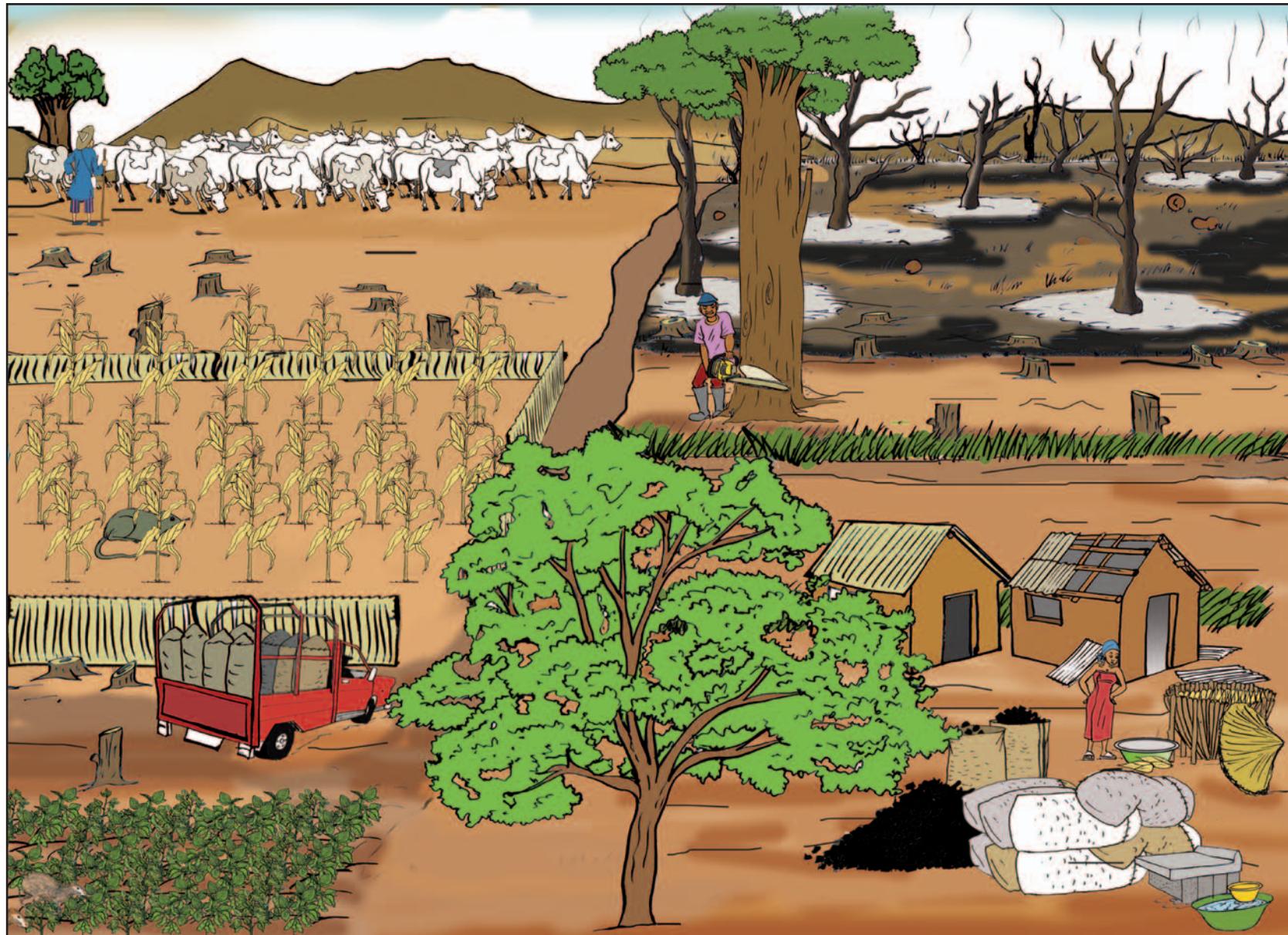
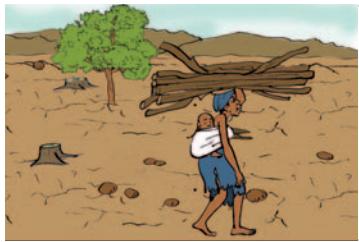

Foto 2se

*Bwisi kẽ tirerun foto 3se :
Besen kookoosu ka swee yì sa
swīn kòkòrò besen bibun
tubi sɔɔ ka ben sian wāaru.*

Bikia gbiikibu : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisibu 1 : Yè sa waamɔ ye wee :

1. Tɔn kurɔ u bii bɔkii u ka dã.
2. Guu sāara (yakasu sari, dāa sari).
3. Dāa b̄i nì ba dāka ka sii.
4. Dāa ita.
5. Tem mu b̄esikire mu ñ ka tɔnun wāa yeru weene.

Bikiabu 2se : Bee sɔɔ, wara u kĩ u n wāa yam wāa yee tenin bweseru sɔɔ?

Bikiabu 3se : Wara u kĩ win bii ù kp̄eyá yam wāa yee tenin bweseru sɔɔ ?

Bikiabu 4se : Mba n sāa bii wì kurɔ wi u bɔkiin sia ?

Bwisi kẽ damgiru :

1. Tɔnu kùn kp̄e ù te wāaru sɔɔ ma win yam wāa yeru ta ñ doo nɔɔru mɔ (yè sa ko daakari ko gbere sàsànu yiru yen gari sɔɔ).
2. Ma sa besen yam wāa yeru goomɔ gisɔ gobin sɔɔ, sa ko d̄ianun daakari kpindu sariru wa, ka yam sūsuru ka maa nim gɔɔru.
3. Yà ya kɔsa kere, yera sa besen bibun wāaru terumɔwa, ta ñ sia mɔ.

Foto 3se

Bwisi kẽe damginu foto gbiika, 2se ka 3se sœ:

1. Besen kookoosu ka swee yì sa swîi gisœ, yera ya koo sœssi tubi yè sa ko besen bibu deria
(Kookoo kœsusu, ka dãa bœribu kam kam wâaru, dœ menaa, gbaa bakarun kouba ka tim yœkaram, sabenun yaka dii bakabu, ...).
2. Tœnu kùn kpœ ù te wâaru sœ ma win yam wâa yeru ta ñ doo nœoru mœ (yè sa ko daakari ko gbere sàsànu yiru yen gari sœ).
3. Ma sa besen yam wâa yeru goomœ gisœ gobin sœ, sa ko dœanun daakari kpindu sariru wa, ka yam sœsürü ka maa nim gœoru.
4. Yà ya kœsa kere, yera sa besen bibun wâaru terumœwa, ta ñ sia mœ.

Bikiabu, bù ka bwisiku ka gari wiru yiruserun torubun gari :

Su ka besen tem kara ko dee dee, n weene su besen gbee sœmaan kobun kœkœrœba tubu besen tem gœsikianu sœ.

I yœ mè tem mu sœasine ka yè ya ra tem nene?

GARI WIRU 2SE : SU BESEN TEM YASANSI TUBU SU KA GERE YÈ SA KO KO KA SWEE YÌ SA KO SWÌ.

Foto 4se :

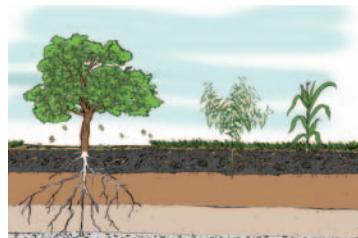
*Su tubu mè besen tem mu sãasine,
mè besen yèesusun gbini yi sãasine,
ka yè ya besen tem dam këmo.*

Foto 5se :

*Gbee wukubun swee yì yu
besen tem goomo ka yè ya ra
besen tem seesie.*

Foto 6se :

*Swé yì sa ka gbea wukumɔn kòkòròba :
Tem mè mu sâara, mu ñ gâanu mɔ, nì nu koo
dâa ka yèesusu kparasia, mu nɔwĩa bwese
bweseka waamɔ ma guru nim mu mè guramɔ.*

*Bwisi kēe tirerun foto 4se:
Su tubu mè besen tem mu sāasine,
mè besen yèesusun gbini yi sāasine,
ka yè ya besen tem dam.*

Bikia gbiikibu : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisibu 1 : Yè sa waamɔ ye wee :

1. Dāa bakaru ta yō ma tem wurusu su wōrukumɔ temɔ. Dāa ten gbini yi dēu ma yi tēere, yi numaa sàa tem men wōllun di sere ka men sɔɔwɔ (tem mè mu wōka sāa, tem swāam, tem kpesa ka sere yēe yì yi ra n kpèe buri mɔ).
2. Wootiriri koru : Dāa te ta gbina baka mɔ ya ra num piiko kpa yù tem swāam turi. Ta maa gbini yāki mɔ dabiru yi tēere tem mè mu wōkum sāa sɔɔ.
3. Gbere koru : Gbereru ta ñ gbina baka mɔ. Gbini yākiya ta mɔ yi tēere tem mè mu wōkum sāa sɔɔ.

Bikiabu 2se : Dāa koo nirà nu koo wasara ko n kere ma ba tem wōkum me sanka?

Wisibu 2se : Ma ba tem wōkum sanka, besen yèesusu wō teugisu kpurowa su koo wasara ko (dīa nōni, kpee wurusu, dīa bēmginu). Wootiriri yè ya gbina baka mɔ, yè ya koo kpī yù num yù tem swāam turi, ya koo te piiko.

Baa dāa yà n koo taaki sarirun wasara ko piiko,nin wasara ya ñ yèesu sì su tie kpāaru turi. Nu koo mam kpī nù te nin gbini bēken sō. Yera ya dera i dāa waamɔ tia tiaka foto ita sɔɔ (Gorado ù maa foto 3se sɔɔsi).

Bikiabu 3se : I foto ye sɔɔ tem wōkum me mēerio ka daakari kpa i gere yè i waamɔ.

Wisibu 3se : Tem wōkum mè sa waamɔn biru, sa gāa pibunu waamɔ nde tē nuki nuki, kōkōnu,sokorosu.

Bikiabu 4se : Mba n sāa kōkō nin yarufaani tem sɔɔ?

Wisibu 4se : Kōkō ni nu ra wurusu ka dāa buri yì yi wōruka kōsisiewa kpa yì ko taaki (tem wōkum mè mu taaki mɔ). Kōkō ni nu ra wōru piibunu gbe sì su ra de nim mù du tem sɔɔ. Yera ya ra maa de tem mù woo wa.

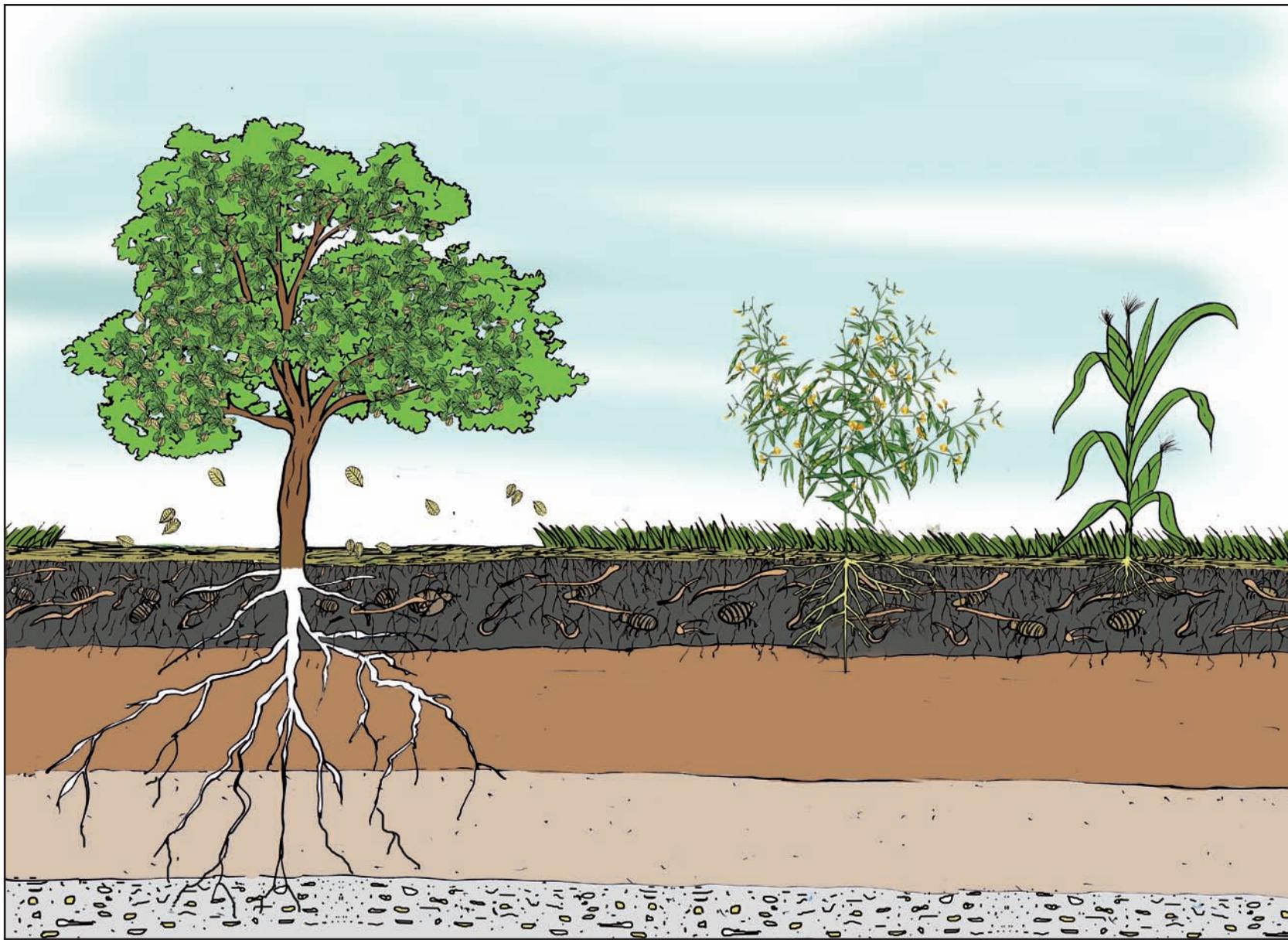
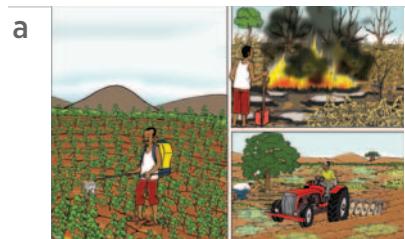

Foto 4se

b

Bwisi kẽ tirerun foto 5se:

Gbee wukubun swee yì yi tem

c *goomɔ ka kɔkɔ nì nu ra tem dam kẽ*

Bikia gbiikibu : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisi gbiikibu : Yè sa waamɔ ye wee :

Foto gbiika (a) : Gbee wuko u win gbaaru tím yẽkamɔ. Tím bwãanu nu terie yam kpuro. Sa wa tím mu sokorosu gasu go su terie.

Foto yiruse (b) : Gbee wuko u dĩa sakosu dɔɔ menimɔ.

Foto itase (c): Gbee wuko u kɔɔrɔ mò ka masini ma goo u dãru buramɔ.

Bikiabu 2se : Mba n sãa kookoo sin baasiren kòkòrò besen tem sɔɔ ?

Wisibù 2se : Tím yẽka bakabu bu ra gãa piibunu goowa nì nu wasi (nuki nuki, sokorosu, kɔkɔnu). Kòkò ni nu ra yakasu ka dãa buri kɔ̄sisiewa kpa nù ye kpuro gɔ̄sia taaki. Nu ra maa de besen tem mù woo du.

Ma ba dĩa sakosu dɔɔ menimɔ, dãa buri yì kòkɔnu nu ra kɔ̄sisie, kpa yì taaki ko, yiya ba goomɔ. Dɔɔ ka yam sūsuru ya ra kòkɔnu goowa, ni nu ra dãa buri kɔ̄sisie yì ka ko taaki.

Masini bakanun dendibu wuburu sanam bu koo kpĩ bù tem bɔ̄biasia. Ma ba ñ masini yen tebo doke dee dee, ya ra tem gbewa to kpa yù ka tem taaki doona. Tem bɔ̄biasibu ka men goberu ya kòkòrò mo yè ya wāa tem me sɔɔ (taaki sariru ka woo wadbu sariru).

Foto 5se

a

b

Gari kērun tireru foto 6se :
Swee yì sa ka gbee səmaa mòn kòkòrò : tem mè mu saara,
mè mu ñ taaki mɔ yè ya ra yéesu kparasie, mu ra dɔɔ
ka woo bakɔ soore kpa guru nim mù mè gura.

Bikia gbiikibu : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisibu gbiikibu : Yè sa waamɔ ye wee :

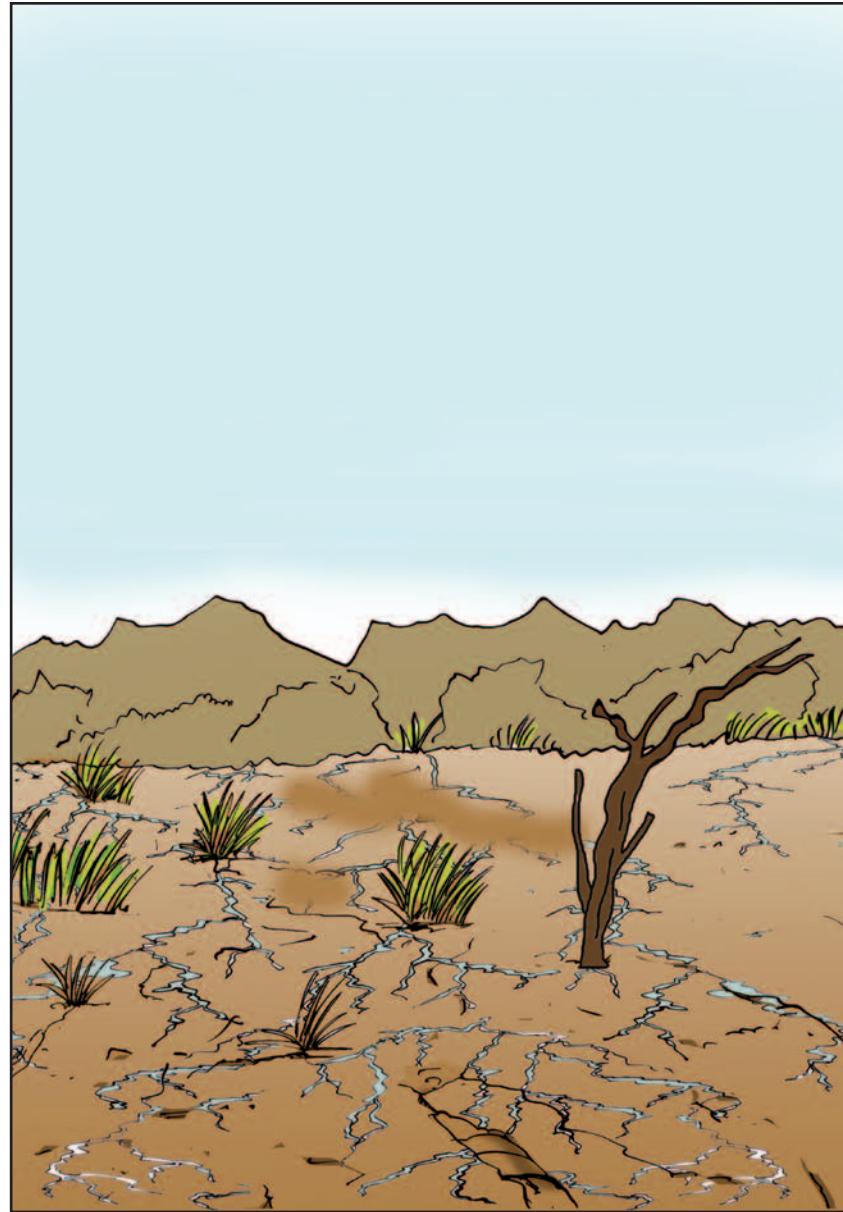
Foto a ye sɔɔ, tem mè mu sankira ma mu nim swee yii, dāa kùn dabi, tem mè mu ñ gāanu mɔ nu kpia.

Foto b sɔɔ, tem mè mu sankira to, ka nim swee yì yi wɔrusu sāa.

Bikiabu 2se : Kookoo sirà (dariri) su dera foto 1 ka foto 2n tem mu sāa nde me ?

Wisibu 2se : dāa sɔni, dāa bɔɔribu, sabenun yaka dibu kam kam, tím yēkaram dendibu kam kam, taaki kamagian dendibu, kɔɔrɔ kam kam kobu, masini bakanun dendibu kam kam.

a

b

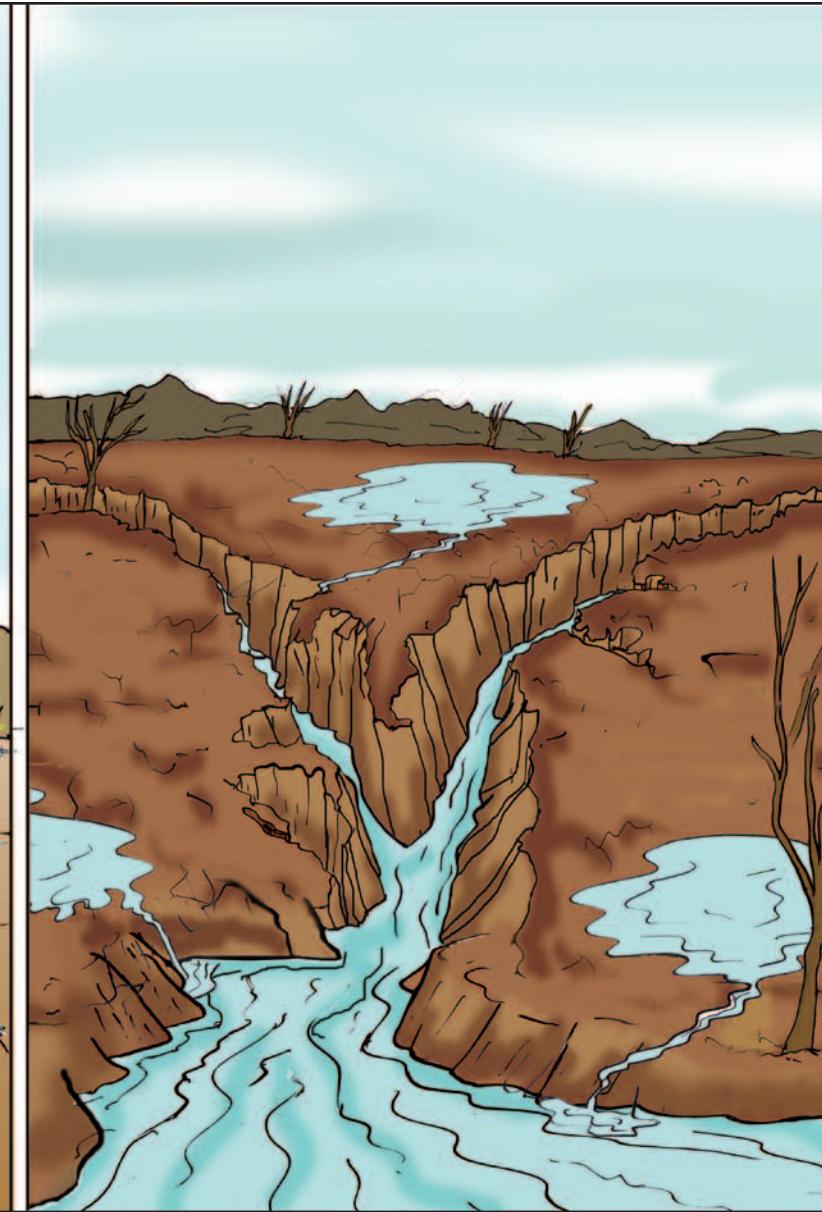

Foto 6se

GARI KĒE DAMGINU :

1. Dānu ka nì sara ù duure nwō tia ko nin gbini yi wunane. Mè dāa gbini yi yi wunane yin taaki waabu bu màa wunane.
2. Dānu nu koo kpī nù nin taaki wa sere tem sōwō.
3. Dāa nì nu ra wō tia ko , tem wōrukum mè mu wōkum sāa me sōra nu ra nin taaki wa. Tem wōrukum me mu sāawa tem dirum, ka dāa buri yì yi kōsa, ka sere kōkō dabiu.
4. Kōkō nira nu ra dāa buri kōsisie yì yi wōruka temō kpa nù tem wōkum ko. Tem wōkum mēna mu sāa dāa nì sa duuran dānu (taaki).
5. Gbee wukubun swaa yè ya sāa nde tē dīa sakosun dō dokebu ya ra dāa buri yì yi koo tem kōsisian dam ka yen kpāaru kawewa kpa yù kōkō ni go nì nu ra dāa buri yi kōsisie.
6. Tím yēkaram dendibu bù n banda, ya ra maa kōkō ni goowa.
7. Masini wukuti bakanun dendibu ka nin tebo nì nu ra num tem sō, ya ra tem sèkuru sanku kpa yù tem wōkum bōbiasia, mè mu sāa dānun taaki. Ya ra maa kōkōnu go, nì nu ra dāa buri kōsisie nù ka ko taaki.

Gari bikiabu ka gari wiru 3serun torubun gerubu.

Swee ka kookoo sirà su koo kpī sù sun somi su ka besen tem dam kē kpa su ka mēn sankubu yanku?

GARI WIRU 3SERU : MBA SA KO KPĪ SU Kō SU KA BESÉN TEM KA TEM BAUSU SōME SÌ SU SANKIRA?

Dāa yè ya ra tem kōsisien dendibu mè n weene

1. Dāa yè ya ra tem sōmen duurubu.
2. Dāa yè ya ra tem sōmen duurubu ka dīanu sannu.
3. Yēesusun kōsibu wōō ka wōō : wēsu- dīa diiranu- dāa yè ya ra tem sōme.
4. Dīa yeebu ka dāa duurubun yasansi swīibu.

- b** *Bwisi kẽe tirerun foto 7se :*
Dĩa nɔni ka kpee wurusun yeebu yam tem :
c *sãa, swii, sosa bù ka tem kɔ̄sisia*

Bikia gbiikibu : Mba i waamɔ foto bwese bweseka bè sɔɔ a, b, c ka d?

Wisi gbiikibu :

1. Foto a sɔɔ, sa wa ba gberenu ka sãa yeewaa gbaanu nen nenka sɔɔ, gbaani nu kanne (Foto a).
2. Wɔɔ kpao, ba koo gberenu duurewa sãa gbaaru gia, kpa bù sãa wesia gbere gbaaru gia.
3. Foto b sɔɔ, sa wa gberenu ka sãa ba menna ba duura gbaa teeru sɔɔ.
4. Foto c sɔɔ, sa wa ba maa gberenu ka sosa duura gbaa teeru sɔɔ.
5. Foto d sɔɔ, sa wa ba maa gberenu ka sãa duura gbaa teeru sɔɔ ka yasansi kpaa.

*Bikiabu 2 : Mba n sãa dĩa nɔni ñ kun me wẽsun yeebun yarufaani ka sãa sannu, swii
 ñ kun me ka sosa gbaa teeru sɔɔ ?*

Wisibu 2se: Swii, sãa ka sosa ya sãawa dĩa nì :

1. Nu ra tem woo kɔ̄su nene.
2. Nu ra de kòkò nì nu wãa tem sɔɔ nù se ka dabiru. Kòkò nira nu ra dãa buri kɔ̄sisie yì ka ko taaki.
3. Nu ra tem nene kpa nù mè woo kẽ.
4. Nu ra dãa buri ka yaka sì ba ra ka taaki ko kpãaru sosi.
5. Nu ra de besen tem mè mu sãara mù wurama.

Mè ba tẽ sɔɔ tím yẽkaram dendimɔ n kpãaru ne gbee wukubu sɔɔ, ya ra gasɔ de dĩa nɔni ñ kun me sosan yeebu ka kpee wurusu sannu bù sësia. N weenewa gbee wuko ù daakari ko ù ka wa yè u ko sua win yèesun wuswaa daabu sanam piiko sɔɔ, ka win tem nenumu sere ñ ka te kpa win bibun tubi ya n naane mo.

Foto 7se

Bwisi kẽe tirerun foto 8se :
Ba koo kpĩ bù wootitiriri duure ye tɔna
ìn kun me bù yè duure ka yèesusu gasu
nwa bù ka tem dam sosi

Bikia gbiikibu : I dãa teni tuba foto ye sɔɔ ?

Wisi gbiikibu : Wunano sì ba ra ka wootiriri ko:

1. Bù ka bibun baranu ganu békia.
2. Ba ra yen yari swẽe bù di sanam mè dĩanu nu ñ maa wãa (gbaara sanam).
3. Yenun sabenu nu ra yen wurusu di.
4. Ya ra tem kõsisie mè mu sãara.

Bikiabu 2se : Amɔna wootiriri ya ra ka besen tem kõsisie ?

Wisibu 2se :

Wootiriri ya ra woo kõsu nene, kpa yù gbeburu yanku.

Wootiri ri ya ra maa dãa buri ka wurusu kõsisie kpa yù kòkònu kowasia.

Wootiriri ya ra yam yĩreru nene kpa yù de tem mù woo du.

Wootiriri ya ra nim tori gane, nim mù ku ka koku.

Foto 8se

12 Taaki sosibu

b

Bwisi kẽe tirerun foto 9se :
Yasansi bwese bweseka yè ba ra ka wootiriri duure : ba ra yè
duure bù kpĩi wĩa kpa bù doona yeru ko, bù ka batuma bɔnu ko,
bù ka gbaaru ko nde mì ba ra gue sabe.

Bikia gbiikibu : Mba i waamɔ foto ye sɔɔ ?

Wisibu 1 : Foto ye ya swee ita sɔɔsimɔwa mè ba ra ka wootiri duure.

Foto gbiika(a) : ya wootiri sɔɔsimɔ yè ba duura kpĩi sɔɔ, ma ba.

Foto yiruse (b) : ya wootiriri sɔɔsimɔ mì ba yè duura ba ka batuma bɔnu sãa.

Foto itase (c) : ya wootiri sɔɔsimɔ yè ba duura bù ka gbaaru ko nde mì ba ra gue sabe.

Foto 9se

13 Taaki sosibu

*Bwisi kẽe tirerun foto10se :
Mukuna ka yin yarufaani*

Bikia gbiikibu: I yèesu sì tuba foto ye sɔɔ ? Ì n sì tuba , i yarufaani nne geruo yè ya wāa sin yeebu sɔɔ.

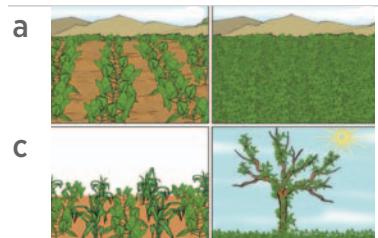
Wisi gbiikibu : Yèesu gen yīsira Mukuna. Ba ra ka yì :

1. Tem taaki nene.
2. Yaka kɔ̃susu yanku.
3. Sabenun dīanu ko.
4. Guru nim kokubu gane, mù ku ka tem kunum doona.
5. Yam yīreru nene.

Foto 10se

14 Taaki sosibu

- b *Bwisi k e tirerun foto 11se :*
Sw e bwese bweseka y e ba ra ka Mukuna duure : ba ra Mukuna
d *duure kp iy  b u ka doona yeru ko, b u ka batuma b onu ko,
b u ka gbaaru ko nde m i ba ra gue sabe.*
-

Bikia gbiikibu : Mba i waam  foto be s c ?

Wisi gbiikibu : Foto inne ye ya sw e bwese bweseka s osim wa m  ba ra ka Mukuna duure

1. Foto a ya Mukuna s osim  m  ba y  duura yi t na.
2. Foto b ya Mukuna s osim  m  ba y  duura yi t na ma yi baasine b u ka y  sabenu diisia :
Mukuna takawa mi.
3. Foto c ya gberenu s osim  n  ba dura ma ba Mukuna doke.
4. Foto d ya Mukuna s osim  m  ba y  dura ba ka d a gbebi sikirena. Yansansi yen bweseru.
ta ra de b u Mukuna bweseru wa kpa sabenu nu kun t  di.

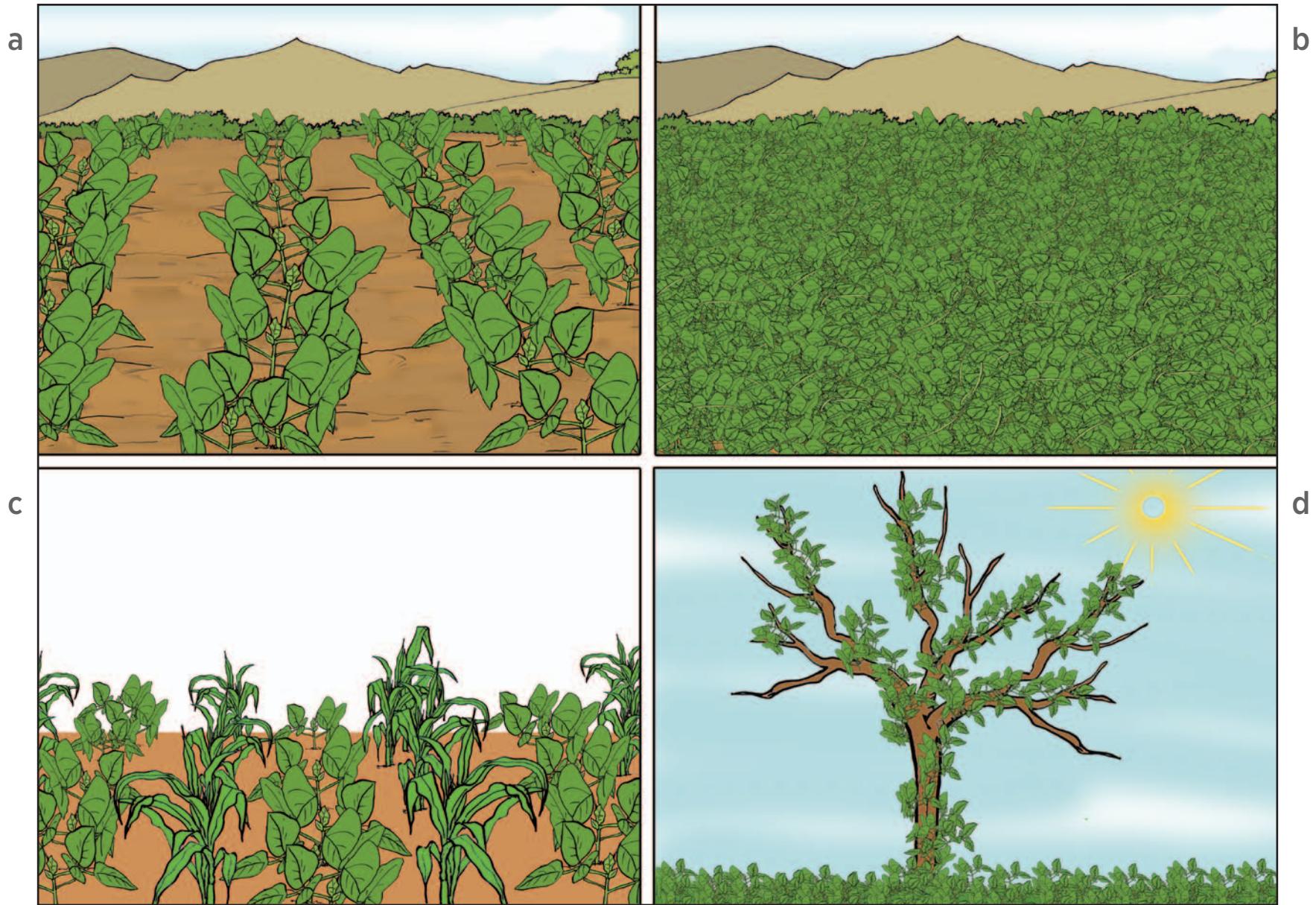

Foto 11se

*Bwisi keẽ tirerun foto 12se :
Sɔɔ siiro ka yen yarufaani*

Bikia gbiikibu : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisi gbiikibu : Dãa ten bweserun ȳisira Sɔɔ siiro. Kikuwa ta sãa.

Ga koo màa kpĩ ga n wãa bœen yemun biruɔ. Ba ra ka Sɔɔ siiro
tem kɔ̄sisiewa, ma ga woo kɔ̄su gane too.

Bikiabu 2se : Mba n sãa Sɔɔ siiron duurubun yarufaani ?

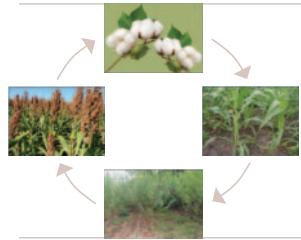
Wisibu 2 :

1. Sɔɔ siiro ta sãawa dãa tè ta ra woo kɔ̄su gane.
2. Sɔɔ siiro tii, ka ten wurusu, ka ten bii, ma ya wɔrukà, ya ra tem kɔ̄siwa too).
3. Sɔɔ siiro ta ra yam ȳireru nene kpa tem mù woo du.
4. Sɔɔ siiro ta ra tem taaki sankubu gane.

Foto 12se

16 Taaki sosibu

*Bwisi k e tirerun foto 13se :
y esu k sinabu*

Bikia gbiikibu : Mba i waam  foto be s o ?

Wisi gbiikibu : foto ni s o sa wa ba yèesusu k sina : w  su, gberenu, wootiriri ka dobi.
Y esu sin k sina yera ba sokum  y esu k sinabu.

Bikiabu 2se : Mba n s a y esu k sinabun yarufaani ka y esu dabiru, s i su ra tem s ome ?

Wisibu 2 : Y esu k sinabu ka y esu s i su ra tem s ome (w  su, gberenu, wootiri ka dobi) bu ra de :

1. B   ka tem d  a buri ka yaka buri kp   naawa.
2. B   tem nim dend , m   mu w  a tem  nde m   n weene.
3. Tem m   woo du.
4. Tem d  a buri ka yaka buri yi kun ka kam kue.

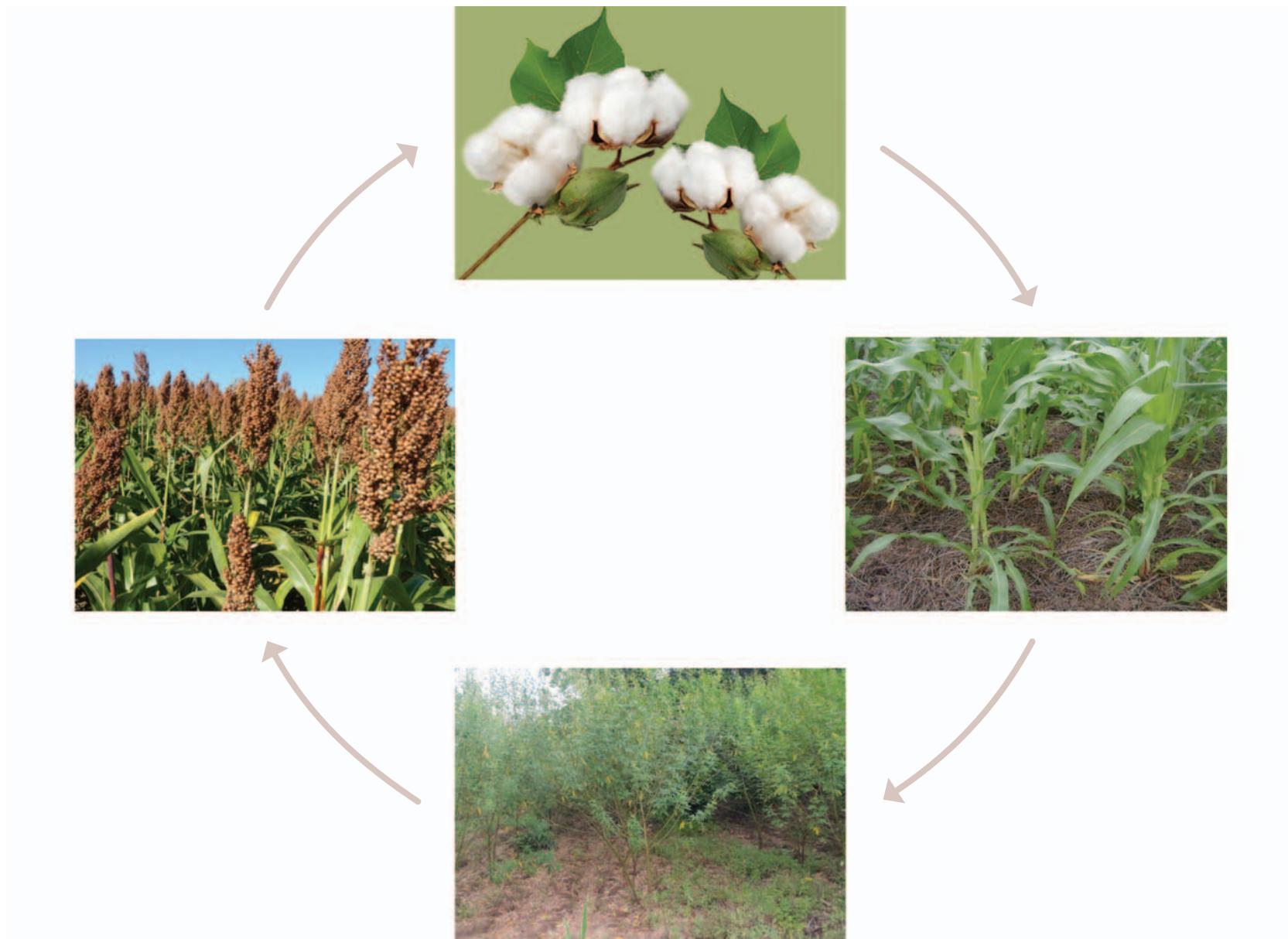

Foto 13se

**GARI WIRU 4SE : MBA SA KO KPÍ SU KO SU KA BESÉN TEM NIM KOKUBU YANKU,
KPA SU KA NIM NENÉ KA YAM YÍRERU YA N WĀ BESÉN GBAANU
CCS ? (NIM KA GBAANUN NENUBUN SWEE)**

Foto 14–6se :

*swee bwese bweska yè sa ko swī sù ka besen
tem nim kokubu yanku kpa yam yíreru ta n ka
wāa besen gbaanu ccs.*

*Foto 17se : Swee yì sa ko ka yam yíreru nene
besen gbaanu ccs yam kɔsibun sɔ.*

Foto 18se :

Tem ka nim nenubu bù ka ten swee. .

*Bwisi k e tirerun foto 14se :
K r  kp i bunanaku w wa ss .*

Bikia gbiikibu : Mba i waam  foto yeni ss  ?

Wisi gbiikibu : Y  sa waam  ye wee

1. T nu u k r  m  win gbaaru ss .
2. Gbaa te ta w   guurun b ku .
3. K r  gen bwesera ba sokum  k r  kp i bunanaku w wa ss . Ba ra k r  kp i bunanaku w wa ss  kowa gbaa n  nu w   w wa ss  (m  tem mu w wa s a ).

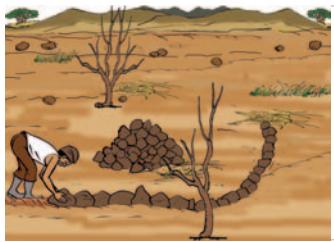
Bikiabu 2se: Mban s na gbee wuko u ra k r  kp i bunan ku ko w wa ss  ?

Wisibu 2se : K r  kp i bunanakun kobi w wa ss  bu s awa swaa y  ba ra kpe b  ka :

1. Guru nim m  mu kokum n dam bua gbaanu ss .
2. B  n guru nim m  mu kokum n dam bua gbaanu ss , mena ba koo m   ko b  ka tem gurabu ka y  ya w   tem w ll n gurabu kawa.
3. Swaa ye ya ra de guru nim m  tem duuri dee dee, kpa nim m  mu koo yèesusu seesia m  kp aru sosi.

Foto 14se

*Bwisi k e tirerun foto 15se :
Kpenun k ro*

Bikia gbiikibu : Mba i waam  foto yeni s o ?

Wisibu gbiikibu : Y  sa waam  ye wee

1. T nu u kpenu yiim    ka k ro ko ga n bweerekun b nu s a.
2. Kpee suberu.
3. D a kiki yi kpi kpenun k ron s ow .
4. Ba s mbu te m wa guurun g aro, yakasu ka d a sari mi.

Yasansi y  ba ka kpee ni yi, yera ba sokum  kpenun k ro. Ba ra kpenun k ro kowa gbaa n  nu w wa s o, kpa k ro ge ga n w wa ye bunane. M  w wa ye ya sikure n kp aru ne, mena k ro si su ra n turuku s asine, nwa n  ka nim toran dam kawa.

Bikiabu 2se : Mban s na gbee wuko u ra ka kpenun k ro ko win gbaaru s o ?

Wisibu 2se : Kpenun k ro ga ra :

1. Nim swaa ganewa (g  nim gunaa ko).
2. Tem taaki dam w ewa gbaaru s o, kpa d a y  kpi.
3. De tem m  nim duurira.

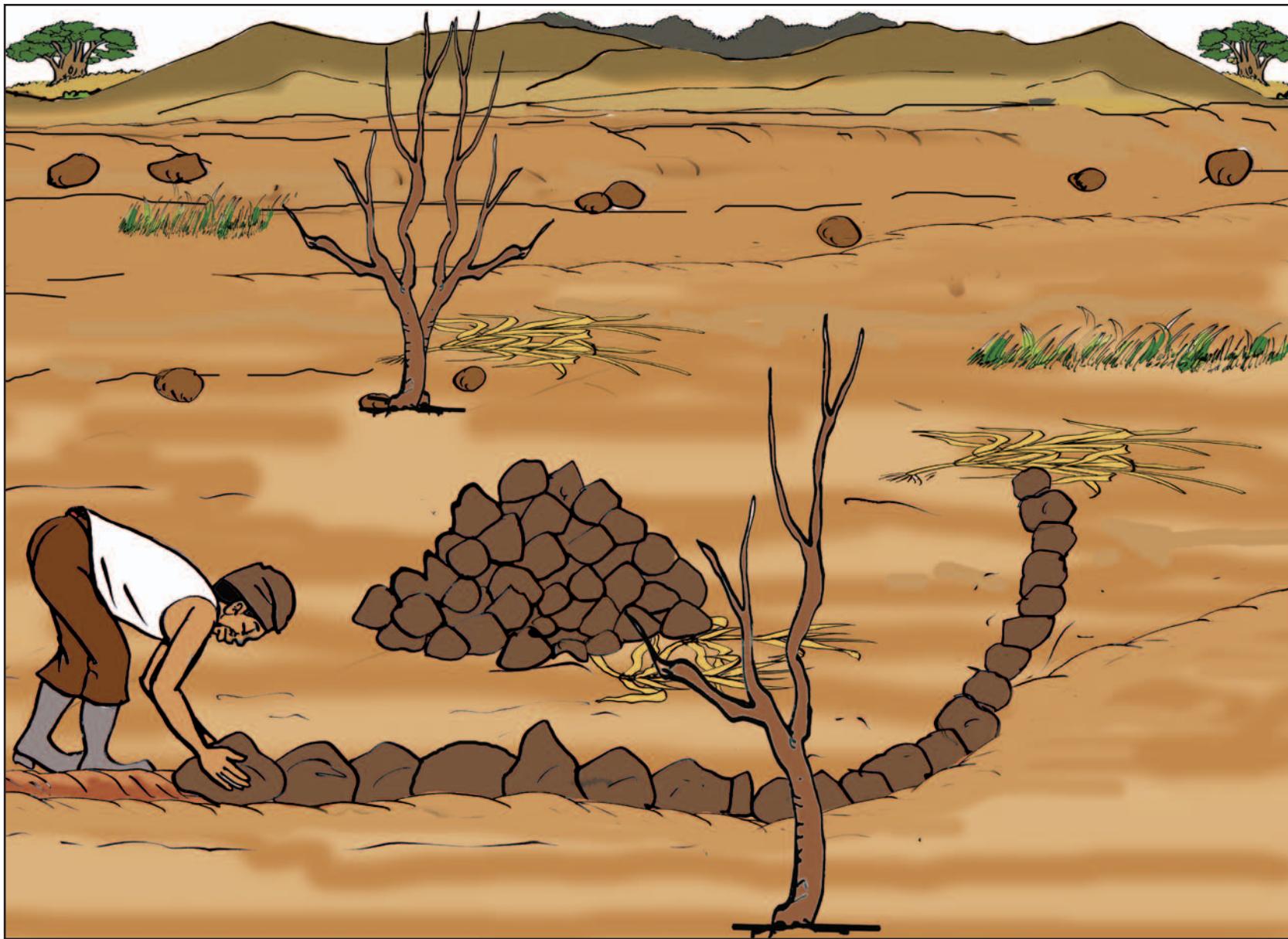

Foto 15se

Bwisi kẽe tirerun foto 16se :
Nim gunaa

Bikiabu 1 : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisibu 1 : Yè sa waamɔ ye wee :

1. Gbere gbaaru guurun bɔkuɔ.
2. Nim toraa ya gbaa te burana.
3. Ba dãa ka kiki tara ba gira nim tora yen wuswawɔ.

Nim ganutia yè ba kua ka dãa ka yen kiki yera ba sokumɔ nim gunaa.

Bikiabu 2se : Mban sɔɔna gbaa ten yẽro u nim gunaa kua ?

Wisibu 2 : Ba ra batuma wɔwagia sɔɔ nim gunaa kowa :

1. Bù ka gbaanu sɔɔ guru nim mè mu kokumɔn dam bua.
2. Nim mè mu kokumɔn tem taaki gurabu kawa.

Guru nim ka woo gunan tem gbebu kawa nwa tem mù ka bɔbia nim swɛɛ sɔɔ.

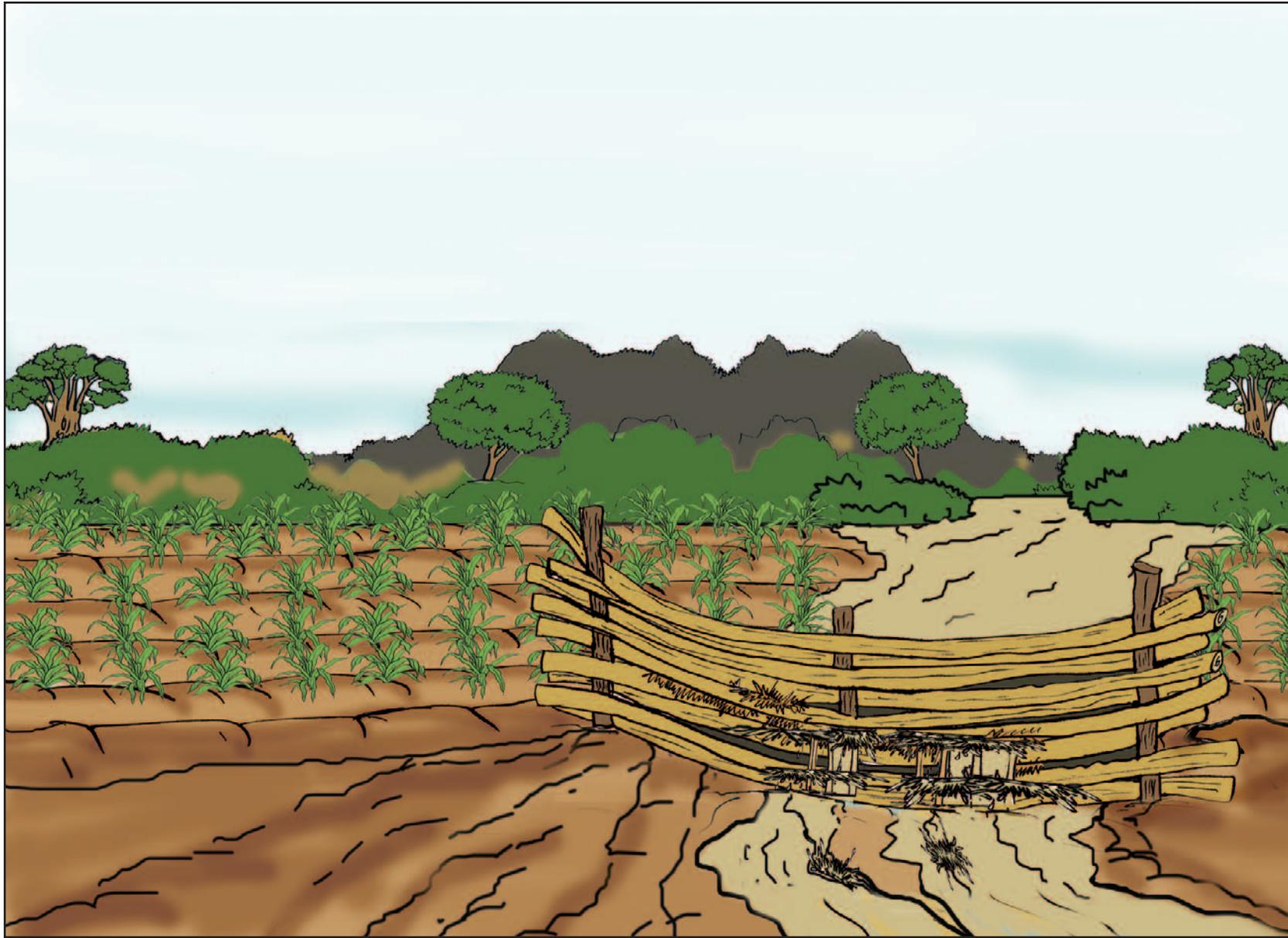

Foto 16se

21 Gurān nim dennibū

*Bwisi kēe tirerun foto 17se :
Taaki wōru*

Bikiabu 1 : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisibu 1 : Yè sa waamɔ ye wee :

1. Wərusu su nim mɔ.
2. Dobi sakosu.
3. Wərusu su dobi kpiinu mɔ.

Yasansi yè ba ra ka wərusu gbe kpa bù sì taaki doke yera ba sokumɔ taaki wōru.

Bikiabu 2 : Domma ba ra taaki wōru ko ? Mban sɔɔna ba ra gè ko?

Wisibu 2 :

1. Ba ra taaki wōru kowa tem mè mu nɔɔ ne sɔɔ, mì nim tora kùn dam mɔ kpa gāanu nu kun duuraa mi.
2. Sɔɔ sārera ba taaki wōru ko.
3. Taaki wōru ga ra dewa bù tem mè mu sāara seesia ka taaki.
4. Ba ra wōru si kowa bù ka nim ka dāa buri nene nwa bù ka tem nim kẽ.
5. Taaki wōru ga sāawa kòkònun dīa dii yeru.

Foto 17se

22 Gurān nim dennibū

Bwisi kẽe tirerun foto 18se :
Gbee wukubu dãa kùro sɔɔ

Bikiabu 1 : Mba i waamɔ foto yeni sɔɔ ?

Wisibu 1 : Yè sa waamɔ ye wee

1. Gbaaru ta ka gbere gbaaru weene.
2. Dãa yiru ya yɔ̄gbaa ten suunu sɔɔ.
3. Ba dãa konu ka kikisu (yoru yaraa) duura ba ka gbaaru sikirena ma ya sãa gbaa ten kara.
4. Sa maa dãa sɔɔ waamɔ ga wãa gbaa góoro.

Gbee wukubun yasansi yè sɔɔ ba ra dãa duure ka dãa kikisu ka yèesu sannu, kpa ya n nɔɔ ne,
yera ba sokumɔ gbee wukubu dãa kùro sɔɔ.

Bikiabu 2se : Gbee wukubu dãa kùro sɔɔ ya ra de tɔnu ù dãa ka kikisun yarufaani di win gbaanun nenumu sɔɔ, nde :

Guru nim, tem gurabun yankubu, sàa tem bøbiasiabun di, ka sere guru nim nenumu.

1. Tem dam kẽru sàa taaki kobun di.
2. Tem nim nɔrubu ka mèn taaki duuribù sàa dãa gbinin dabirun di.
3. Woo bækøsun ganubu.
4. Dãa kara bù ka sabenu yanku yèesusu sɔɔ
(sãkin yiibu bù ka gbaanu wunana kpa bù ka nì kara ko).
5. Yam dwiyasiabu (yam sūsurun kawabu, woo dorosu).

Foto yè i waamɔ, gbaa burara ya sɔɔsimɔ, tè ta koo kpĩ tù ka ten yẽro dĩanun daakari kpindu
naawa ka win yenugibu. Gbaa te ta koo maa kpĩ tù tem nene ñ ka te kpa tù siagibu bwẽri yembu kẽ.

Foto 18se

**GARI WIRU 5 : NË, NA WURA N KA GBEE WUKUBUN YASANSI BURA SOMBURU KO,
YÈ YA KOO YAM WÃA YERU KA NËN TEM NËNE DEE DEE .
NA KO KOOKARI KO KA GÕRU KÏRU N KA TEM NÇRI MÈ MU SAARA
KPA N TEM MÈ MU ñ SAARE NËNE YA N WÃ, DAAKARI KPINDU TA N
KA WÃA NËN BIBUN TUBI KA BEN SIAN WÃARU SÇC.**

*Bikia gbiikibu : Wunë màa ni, mba a naa gire a ko wunen tem mù ka tën nenumu sçc kpa daakari kpindu ta
n ka wãa, wunen bibun tubi ka ben sian wãaru sçc ?*

Bikiabu 2se : Yasansi yen yerà wunë a kî a swî wunen gbaaru sçc ?

Gbee wukobun yëru sosibu yasansi yè ba ra ka tem dendì mùku ka saara tamba (GDT) kpa bu ka gura siirabun sɔm kobu gia. Foto ba ka sóssiiru kpuna.

Bè ba sɔmaa ye kua :

TMG Research gGmbH

Yigbæ ten wáa yerun yireru :

(TMG) ThinkTank for Sustainability GmbH

EUREF-Campus 6 – 9, 10829 Berlin

Kankaraason damba : +49 30 92 10 74 07_00

Yirikisi kpaa nu kasoo yero : www.tmg-thinktank.com info@tmg-thinktank.com

Yigbæ ten wirugi : Alexander Müller

Wi u sáa Beni temo yasansi kpaa (GDT/ACC) yen kasoo koowo ka tɔmbu ka yè wuran wiru (ReCA) :

Check Abdel Kader Baba

Bè ba sɔmaa ye kua : TMG Research ka porosɔlu(Prosol-GIZ) nɔm kåru

Bè ba fotobe wĩa : wó 2018/GIZ/ProSOL-Bénin ka TMG Research

Wĩu tire te tusia ka baatɔnum : Akilas YACOUBOU(Akilaasi YAKUBU)

Sa Porosɔlun (Prosol-GIZ) wirugii Beniɔ siara. Wia sun nɔma ká foto ben kobu sɔɔ. U wura sa Porosɔlun foto bè ba raa kua sɔmburu te ta ka sun faara kua. Sa màa yåro bè ba kasoo kua tɔbura ka sere gbee wuko bè ba wura ba sum somi Foto ka sóssiiru kpuna yeni kobu sɔɔ

Yaama tem sina yasakpo yeo tè ta kpaasi geenu gari mó ka tem tukun, goobi ka wuswa dabun swaa sɔɔ (BMZ ka yaamam) tera ta gobi doke ba ka sɔmaa ye kua

www.soilmates.org